

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اهمیت نرم افزار های چند رسانه ای
در فرایند یاددهی - یادگیری

مؤلف

زهرا ظاهری گلورای

نشر اراده

۱۳۹۴

سرشناسه	: ظاهری گلوردی، زهرا، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: اهمیت نرم افزارهای چندرسانه‌ای در فرایند یاددهی - یادگیری / مولف زهرا ظاهری گلوردی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات اراده، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۹۳ ص.
شابک	: ۷۰۰۰ ریال 6-01-8140-978-600
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: برنامه‌های چندرسانه‌ای -- ایران
موضوع	: تکنولوژی آموزشی -- ایران
رده بندی کنگره	: LB۴/۱۰۲۸/ظ۲ الف ۹ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۷/۳۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۰۷۹۷۰

نام کتاب: اهمیت نرم افزارهای چند رسانه‌ای در فرایند یاددهی-یادگیری

مولف: زهرا ظاهری گلوردی

ناشر: نشر اراده

ویراستار ادبی: عباس اصغری

ویراستار فنی: طیبیه اعتمادی نسب

نوبت چاپ و سال چاپ: اول - ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپخانه: نگین تهران

شابک: ۶-۰۱-۸۱۴۰-۹۷۸-۶۰۰

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران-میدان انقلاب - خ کارگر شمالی - خ فرصت شیرازی - پلاک ۲۰ - واحد ۲

تلفن: ۰۲۱۶۶۵۹۶۵۲۱

فصل اول: نقد و بررسی پیشینه پژوهشی

پیشینه تحقیق در داخل کشور

پیشینه تحقیق در خارج از کشور

فصل دوم: مبانی نظری نرم افزار چند رسانه ای

بخش اول: نرم افزار چند رسانه ای

تعریف چند رسانه

تفاوت چند رسانه و رسانه

عناصر چند رسانه ای

تاریخچه چند رسانه ای و آرزوی

ویژگی های انواع رسانه

رسانه های دیجیتالی

تفاوت بین دیجیتالی و آنالوگ

چند رسانه ای در کلاس درس

پروژه های تولید رسانه های سنتی

پروژه های تولید چند رسانه ای دیجیتالی

پروژه تولید اخبار مدرسه به صورت ویدئویی

رایانه و فرآیند آموزش و یادگیری

انواع کارکردهای رایانه در آموزش و پرورش

آموزش و یادگیری به کمک رایانه

فواید استفاده از رسانه ها و وسایل کمک آموزشی

نحوه انتخاب و استفاده از رسانه ها و وسایل کمک آموزشی

دلایل عدم کاربرد رسانه ها و وسایل کمک آموزشی در فرایند یاددهی - یادگیری

۴۳	فصل سوم: یادگیری و یادداری دانش آموزان
۴۳	آموزش و یادگیری
۴۴	کیفیت فرایند یاددهی - یادگیری و ملاک های آن
۴۸	اجزاء و عناصر فرایند یاددهی - یادگیری
۴۹	راهبردهای یاددهی - یادگیری و نقش آن در فرایند یاددهی - یادگیری
۵۰	اقدامات و تدابیر کلی یاددهی - یادگیری
۵۲	سواد علمی - فناوری
۵۳	ویژگی های یاد علمی - فناوری
۵۵	شرط های لازم برای تحقق یادگیری مادام العمر
۵۶	معنای علم و آموزش - سوم
۶۱	در هم تنیدگی شاخه های مختلف علوم
۶۳	اهداف علوم تجربی و همسنگی آن
۶۳	اهداف سایر موضوعات درسی
۶۵	ویژگی دانش آموزان ابتدایی در کلاس درس
۶۸	نقش معلم و دانش آموز در نظام CAI
۶۸	نقش معلم
۶۹	نقش دانش آموز
۷۲	حافظه و یادداری
۷۲	مراحل حافظه
۷۴	انواع حافظه
۷۵	روش یادآوری آزاد
۷۵	فراگیری و آزمون
۷۶	مهارت های معلمی در فرایند تدریس
۸۹	منابع

یکی از مهمترین حوزه های زندگی بشر تعلیم و تربیت می باشد. که در حال حاضر با ورود فناوری اطلاعات و ارتباط به این حوزه افق های جدیدی پیش روی صاحب نظران و متخصصان آن قرار گرفته است. در بعضی کشورها استفاده از این فناوری در زمینه آموزش به صورت خیلی گسترده و در بعضی کشورها به صورت بسیار محدود وجود دارد. و در حال حاضر پژوهش ها و تلاش های علمی زیادی برای پیدا کردن روش ها و راه کارهایی برای استفاده موثر از این فناوری در زمینه آموزش صورت می گیرد. فناوری اطلاعات و ارتباطات آنچنان پتانسیل حضور در عرصه های گوناگون بشری دارد که بی تردید بتوان آن را نماد یک تمدن جدید با ظهور یک موج تمدنی جدیدی دانست.

از آنجا که قرن اخیر دوره گذر از عصر صنعتی به عصر اطلاعات و ارتباطات می باشد، تعلیم تربیت نسبت به دوران های گذشته هم از لحاظ کمیت و هم از لحاظ کیفیت و سرعت ارائه به طور چشمگیری دچار تحول شده است. توسعه نظام آموزشی در عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات یکی از چالش های اصلی سیاست گذران آموزشی است. بازنگری فرآیند نظام آموزشی به سبب تاثیر شگرف فناوری اطلاعات و نفوذ روز افزون آن در ارکان متفاوت نظام آموزشی مهمترین امری است که باید به آن پرداخت تا منظومه ای هماهنگ بر حضور پویا در عرصه اطلاعات پی ریزی گردد، قوام و دوام آن تضمین شود. (منتظر، ۱۳۸۳، ص ۱۸۲)

در کشورمان ایران نیز یکی از تحولاتی که در سال های اخیر شاهد آن بوده ایم استفاده روزافزون از فناوری اطلاعات و ارتباطات در عرصه های مختلف از جمله در عرصه آموزش می باشد. تلاش هایی که در این زمینه شده شامل:

راه اندازی شبکه ملی مدارس ایران، تلاش در جهت توسعه دانشگاه های مجازی، آموزش های از راه دور و تولید چند رسانه های آموزشی بوده است. یکی از شیوه های نوین کار آرد برای گسترش آموزش و ایجاد مکان فراگیری برای همه مشتاقان در هر زمان در هر مکان بهره گیری از امکانات و مزایای شبکه اینترنت و آموزش الکترونیکی است.

اهمیت موضوع

توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در برنامه های آموزش و پرورش، گامی موثر و ماندگار است. که می تواند تحول کیفی در اهداف، برنامه ها، روش ها و شیوه ها ایجاد کند و در نتیجه اثربخشی آموزش و پرورش را به دنبال داشته باشد پیش بینی می شود. با توسعه فناوری روپاهای دیرینه و شکلات لاینحل از قبیل کاربردی کردن آموزش و پرورش، تمرکز بر توانایی و نیازهای یادگیرندگان، نهادینه کردن دانش آموز محوری و تغییر نقش معلم به عنوان راهنما دانش آموزان و بالاخره اصالت بخشیدن به آموزش مادام العمر محقق خواهد شد. (بهراری، ۱۳۸۴، ص ۱۴)

یادگیری الکترونیکی یکی از پدیده های دنیای مدرن است که در عصر اطلاعات و در جامعه مبتنی بر دانش پایه عرصه وجود گذاشته است. ویژگی اصلی و

اساسی یادگیری الکترونیکی، و راه دسترسی آسان به اطلاعات، ویژگی ارتباطی و تعاملی آن است. آن چه در حال حاضر نیاز است به یادگیری الکترونیکی به ما ارائه می-کند، روش های بهتر برای پردازش، معنابخشی به اطلاعات و خلق مجدد آن هاست. (زراعی، ۱۳۸۴، ص ۲)

سالهاس است که در زمینه اهمیت مواد و رسانه های آموزشی در فرآیند آموزش و یادگیری تحقیقات فراوان انجام گرفته است و به مفید بودن این گونه رسانه ها تاکید شده است.

با ارائه مواد و رسانه های جدید آموزشی، تحقیقاتی نیز در مورد کارآمد بودن آنها صورت گرفته است. این تحقیقات بلافاصله بعد از اختراع و تولید رسانه های موردنظر و به کارگیری آنها در حیطه های آموزشی مشکل گرفت و در آن نقش رسانه های جدید آموزشی با آموزش های سنتی مورد مقایسه قرار می گرفت یکی از نتایج آنها حاکی از مفید بودن و برتری رسانه های جدید آموزشی بر روش های آموزش سنتی آموزش می باشد. (فردانش، ۱۳۸۳، ص ۱۵)

با این که موارد بالا از دستاوردهای استفاده از فناوری اطلاعات است، با این حال ساده لوحانه است اگر تصور کنیم ورود فناوری اطلاعات (در جامع های متفاوت آن: اینترنت، رایانه، چندرسانه ای و ...) به تنهایی باعث انقلاب آموزشی شود. اگر فرهنگ یاددهی- یادگیری در نظام آموزشی تحول نپذیرد، ورود فناوری های اطلاعاتی نه تنها تحولی ایجاد نخواهد کرد، بلکه به تقویت سنت های محافظه کارانه ی آموزشی منجر خواهد شد.

در دهه‌های اخیر رویکرد سنتی یادگیری با ظهور تکنولوژی‌های جدید نظیر چندرسانه‌ای‌ها و ارتباطات از راه دور دستخوش تغییرات اساسی شده است. علی‌رغم افزایش قابل توجه در کاربرد تکنولوژی‌های جدید در نظام آموزشی هنوز چالش جدی فراروی معلمان و طراحان آموزشی است. تکنولوژی به گونه‌ای مداوم فرآیند تدریس و یادگیری را دچار تحول نموده است. این امر از آنجا ناشی می‌شود که تحولات جدید تمام ابعاد زندگی بشر را تحت تاثیر قرار داده است و نظام آموزش از این قاعده مستثنی نیست، در سال‌های اخیر تغییرات قابل توجهی در زمینه یادگیری به چشم می‌خورد، یکی از این تغییرات مهم، حرکت از رویکرد سنتی به مدرن یادگیری است. (زرّعی، ۱۳۸۷، ص ۱۲)

بنابراین تکنولوژی آموزشی اثرات مثبت و قابل ملاحظه‌ای بر کارکرد و بازده دانش‌آموزان در کلیه موضوعات درسی و در همه سطوح تحصیلی در کلاس‌های درس دانش‌آموزان معمولی و فراگیران داشته است و کاربرد تکنولوژی آموزشی، نرم افزار چندرسانه‌ای در امیدواری فراگیران نسبت به آینده تحصیلی خود موثر است و با بهبود این نگرش تحصیلی از لحاظ هوشمندی و روان‌شناسی شناخت، ادراک دانش‌آموزان از خود نیز به طرز مثبتی افزایش می‌یابد و منجر به توسعه‌ی رویکرد دانش‌آموزان محوری می‌شود. (مایر، ۲۰۰۱)

امروزه تکنولوژی آموزشی برای بهبود یادگیری و یادداری دانش‌آموزان امری ضروری می‌باشد و با توجه به اهمیت فرآیند یادگیری و یادداری در امر تدریس، این موضوع همواره مورد توجه نظریه پردازان و پژوهشگران بوده است.